

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bir kısmı ölüm riski içerisinde olan hasta mahpusların mağduriyetlerine sebep olan koşulların araştırılması ve bir an evvel insani koşullarda tedavi olmalarının sağlanması için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 17.05.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Hasta mahpuslar hâlihazırda ülkenin en temel gündemi olmasına rağmen hükümetin cezaevlerine yönelik genel politikalarının bir neticesi olarak çözümsüz bir hal almış durumdadır. Hükümet hasta mahpusların durumunu ötelemekte ve gerçek biz çözüm üretmekten uzak durmaktadır. Bu duruma cezaevlerinin gayri insani koşulları da eklenince hastalıklar geri dönülmez bir biçimde ilerlemekte ve ne yazık ki cezaevlerinden ölüm haberleri gelmektedir.

Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre on beş yıl içerisinde dört yüz elli bir tutuklu ve hükümlü cezaevlerinde hayatını kaybetmiştir. Yalnızca 2017 yılının ilk üç ayında yaşamını yitiren hasta mahpus sayısı 20'dir. Hâlihazırda tahliye edilmez ise yaşamını yitirecek olan 1080 hasta mahpus cezaevindedir. Cezaevlerinde olumsuz koşullar nedeniyle sağlıklı yurttaşların dahi çeşitli hastalıklara maruz kaldığı mevcut

hastalıkların ise tedavi edilmemesinden ötürü ölümcül sınırlara dayandığı bilinmektedir. Ancak buna rağmen hasta mahpuslar cezaevlerinde ölüme terkedilmiş durumdadır. Hasta mahpuslar için ceza ertelemesi Adli Tıp Kurumu raporu yahut Bakanlıkça belirlenen en az üç hekimin imzasını taşıyan sağlık kurulu raporu ve bu raporun da devlet ya da üniversite hastanesinden alınması ile mümkün kılınmıştır. Az evvel ifade ettiğim 1080 hasta mahpus bahse konu raporu almış olmalarına rağmen hala cezaevindedir. Adalet Bakanlığının tahliye için aradığı koşulu yerine getirmiş olan mahpusların hala tahliye edilmemiş olması izaha muhtaçtır. Öte yandan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın damadı Ömer Faruk Kavurmacı'nın tahliyesi üstelik özel bir hastanenin raporu dayanak gösterilerek gerçekleşmiştir. Mevzuatın öngördüğü asgari koşulları dahi yerine getirmeyen bir kişinin tahliyesi gerçekleşirken 1080 kişinin açıkça ölüme terkedilmiş olması hiçbir hukukla bağdaşmamaktadır. Başlı başına bu hal dahi ülkede ikili bir hukuk anlayışının egemen olduğunun açık ilanı niteliğindedir.

Devletin birincil görevi yurttaşlarının yaşam hakkına sahip çıkmak ve gereğini yapmaktır. Hasta mahpusların durumu; insani boyutu ile değerlendirilmesi ve vakit kaybetmeksizin çözüme kavuşturulması gereken temel bir meseledir. Bu meselenin çözümü halinde birçok kişinin yaşamı kurtarılabilir aşamada olup bu nedenle derhal gündeme alınmalıdır. Durumu kritik aşamada olan hasta mahpusların cezaevinde bulunmasında ne hukuki nede kamusal yarar söz konusudur. Bu itibarla telafisi imkânsız yaşam hakkı ihlallerine meydan vermemek adına tahliyelerin gerçekleşmesi ve tedavi olanakları sağlanmalıdır. Aksi durumda cezaevlerinden ölüm haberlerinin bir biri ardına gelmesi an meselesidir.

Bir diğer mesele de bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi ve hasta mahpusların rapor alması için en ivedi yöntemlerin hayata geçirilmesidir. Çünkü Adli Tıp Kurumu'nun onay mekanizması olarak kabul edilmesi birçok hastalığın geri dönülemez evreye girmesine neden olmaktadır. Bu itibarla yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi başta olmak üzere hasta mahpusların yaşam hakkının sağlanması adına meclis çatısı altında bir çalışma yürütülmesi ve insani bir çözüme imza atılması tarihi bir öneme sahiptir. Açıklamış olduğum hususlar doğrultusunda araştırma komisyonu kurularak hasta mahpuslar için an acil çözüm yollarının üretilmesi elzemdir.

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hisyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

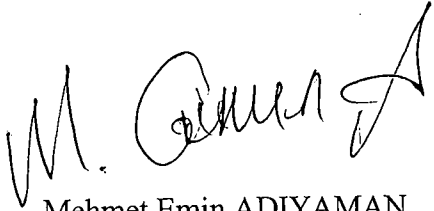
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

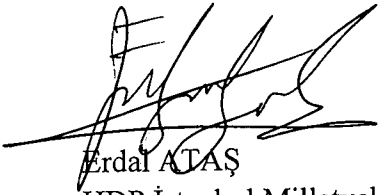
Mahmut TOGRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili